

Fremsat den 1. marts 2022 af Lisbeth Bech-Nielsen (SF),
Kirsten Normann Andersen (SF) og Karina Lorentzen Dehnhardt (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om bedre datasikkerhed og dataetik

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketings-samling at fremsætte lovforslag, der medfører, at Datatilsynet overflyttes som myndighed fra Justitsministeriet til Folketinget. Lovforslaget skal derudover indebære, at fremtidige lovforslag skal indeholde obligatoriske konsekvensvurde-

ringer i bemærkningerne til lovforslaget med henblik på at identificere konsekvenserne for behandlingen af borgernes data. Endelig skal lovforslaget indebære, at Dataetisk Råd skal være høringspart ved al lovgivning, der har elementer af behandling af borgernes data.

Bemærkninger til forslaget

Datatilsynet i regi af Folketinget i stedet for Justitsministeriet

Datatilsynet hører i dag under Justitsministeriet. Instanser, der udfører demokratisk kontrol, bør dog være uafhængige af den til enhver tid siddende regering og den udøvende magt. Datatilsynet foreslås derfor placeret under Folketinget, ligesom Folketingets Ombudsmand og Rigsrevisionen også er placeret under Folketinget for at sikre politisk uafhængighed. Forslaget skal endvidere ses i lyset af, at Folketingets Retsudvalg – på baggrund af anbefalingerne fra en parlamentarisk arbejdsgruppe om datasikkerhed med repræsentation af alle daværende partier i Folketinget – den 15. januar 2015 afgav en beretning, som bl.a. indeholdt en opfordring til, at regeringen skulle undersøge, hvordan Datatilsynet kan tilknyttes Folketinget frem for Justitsministeriet. Opfordringen var bl.a. begrundet i, at Rådet for Digital Sikkerhed havde oplyst, at det ikke mente, at Datatilsynet med dets nuværende placering under Justitsministeriet lever op til den uafhængighed, der er fastsat i EU's charter for grundlæggende rettigheder (Beretning om datasikkerhed, beretning af almen art nr. 4, folketingsåret 2014-15, 1. samling).

Bemærkninger til lovforslag skal indeholde konsekvensvurderinger om borgerens data

Borgere har ret til at kende de konsekvenser, som lovgivningen har for behandlingen af deres data. Ligeledes er denne viden central, når høringspart og Folketinget skal tage stilling til nye lovforslag, og lovforslag bør således kunne vurderes på baggrund af de eventuelle konsekvenser, de har for borgernes data. Formålet med konsekvensvurderinger af

behandlingen af borgernes data er at skabe transparens og sikre, at eventuelle konsekvenser af et givent lovforslag bliver taget i betragtning. SF foreslår således, at alle lovforslag fremadrettet skal indeholde en oversigt i bemærkningerne over konsekvenser for borgernes data, på samme måde som lovforslag indeholder en oversigt over økonomiske, klimamæssige og administrative konsekvenser.

Dataetisk Råd skal være høringspart ved lovforslag om-handlende data

Dataetisk Råd blev nedsat for at rådgive regeringen, Folketinget og offentlige myndigheder om dataetiske spørgsmål ved brugen af data og ny teknologi og dermed understøtte, at brugen af data sker på en etisk forsvarlig måde, som tager hensyn til borgernes grundlæggende rettigheder, retssikkerhed eller til grundlæggende samfundsmæssige værdier. Det skal rådet således også bruges til. Lovforslag og udkast til bekendtgørelser sendes i forvejen i høring hos en række relevante organisationer. Hvis Dataetisk Råd indgår som obligatorisk høringspart ved al lovgivning, der har datapolitiske elementer, øges transparensen for både befolkningen og ikke mindst for Folketinget, som skal tage stilling til de pågældende lovforslag. Ligeledes kan Dataetisk Råd i den forbindelse gøre opmærksom på tilfælde, hvor det er vigtigt, at fag- og praksispersoner fører kontrol med algoritmer og kunstig intelligens i den offentlige sektor, f.eks. socialrådgivere på social- og beskæftigelsesområdet, som kender borgeren og vedkommendes sag. SF foreslår på den baggrund, at Dataetisk Råd høres som en del af høringsprocessen for al lovgivning, der har data- og digitaliseringspolitiske elementer.

Skriftlig fremsættelse

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre datasikkerhed og dataetik.

(Beslutningsforslag nr. B 149)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.